

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **VVINE import s. r. o.**
sídlem Branická 213/53, Praha
zastoupeného advokátkou JUDr. Nikolou Jílkovou, Ph.D.
sídlem Drobného 324/72, Brno

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**
sídlem Květná 15, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2022, čj. SZPI/BS774-66/2019

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2022, čj. SZPI/BS774-66/2019 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci jako náhradu nákladů řízení částku 9 800 Kč k rukám jeho zástupkyně JUDr. Nikolky Jílkové, Ph.D., advokátky, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Krajský soud se v nynější věci zabýval několika přestupky žalobce spočívajícími v nesprávném označování vína. Šlo o (i) chybějící údaj o provenienci, (ii) chybějící údaj o státu, kde se nachází provozovna nebo ústředí stáčírny, a (iii) neoprávněné použití výrazu „jakostní odrůdové víno“.
2. Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně, rozhodnutím ze dne 28. 6. 2021, čj. SZPI/BS774-53/2019 (dále též „rozhodnutí o pokutě“) uznala žalobce vinným a uložila mu pokutu 60 000 Kč. Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 23. 5. 2022.

II. Argumentace žalobce

3. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit. Absentuje materiální stránka přestupku, neboť žalobce měl předmětná vína v neprodejním skladu a nemohl ohrožovat spotřebitele nepřesnými údaji. Takové klamavé působení původně inspektorát tvrdil, následně však od toho sám ustoupil. Odůvodnění společenské škodlivosti přestupků je tak zcela nedostatečné a nepřesvědčivé. K novému výroku III rozhodnutí o přestupku pak žalobce navrhoval dodatečné dokazování, neboť žalovaný neunesl důkazní břemeno, aby prokázal žalobcovu vinu. Žalobce ještě zmiňuje, že žalovaný nezákonně provedl další jím navržené důkazy – protokoly o zkouškách, protokoly LAB, výslech svědka, protokoly o kontrolách apod.
4. Podle žalovaného spáchal žalobce v jednočinném souběhu tři přestupky. Přitom dva z těchto tří přestupků naplňují skutkovou podstatu téhož přestupku podle § 39 odst. 2 písm. bb) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství. Žalobce se nemohl v jednočinném souběhu dopustit jedním jednáním dvou různých opomenutí. K tomu lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, čj. 8 As 17/2007-135. Výklad žalovaného je v rozporu s principy trestního práva.
5. Žalovaný dále špatně interpretoval evropské právo. Žalobce se měl přestupku dopustit uváděním vína do oběhu v rozporu s čl. 119 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013. Evropské právo však rozlišuje několik odlišných pojmů, které žalovaný libovolně zaměňuje. Evropské právo používá pojmy „placing on the market“ (uvádět na trh), „put into circulation“ (uvádět do oběhu) a „marketed/commercialisés“ (prodávat/nabízet k prodeji). Právě poslední variantu používá čl. 119 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 a myslí tím obchodování, nikoliv uvádění na trh, jak si chybně myslí žalovaný. V případě přímé aplikace evropského práva je potřeba dát přednost právu evropskému, které je nadřazené. Navíc je výklad žalovaného v rozporu s čl. 10a Ústavy, dle kterého je nutné respektovat evropské primární právo. Navíc český překlad nařízení neodpovídá anglickému a francouzskému překladu, které v čl. 119 používají pojem obchodovat (marketed) a nikoliv uvádět na trh. Z procesní opatrnosti žalobce žádá o předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru za účelem vyjasnění obsahu aplikovaného nařízení.

6. Uložený trest je z několika důvodů nezákonný a nepřiměřený. Za první, žalobce v řízení navrhoval upuštění od potrestání, případně žádal maximálně o uložení napomenutí. Odůvodnění správních orgánů k těmto návrhům je zcela nedostatečné, neboť správní orgány se nezabývaly splněním kritérií § 17i zákona o potravinách, § 42, § 43 a § 45 přestupkového zákona. Přitom u tak bagatelního jednání se tento postup nabízel. Za druhé, žalovaný nezohlednil polehčující okolnosti. Přitom žalobce na několik takových poukázal – nižší škoda, přičinění se o odstranění škodlivých následků, napomáhání při objasňování činu a upřímná lítost. Nelze akceptovat praxi, že správní orgán záměrně uloží příkazem vysokou pokutu, a pak ji v rozhodnutí sníží s tím, že další snižování už není namístě. Za třetí, uložená pokuta neodpovídá srovnatelným případům. Konkrétně žalobce poukazuje na dva příkazy a jedno rozhodnutí, v němž žalovaný uložil pokuty v rozsahu 12-50 tisíc Kč, ačkoliv šlo o přímé ohrožení zdraví spotřebitelů. Stejně tak se tyto nižší pokuty objevovaly v kauzách řešených krajskými soudy. Za čtvrté, s ohledem na délku řízení navrhoval žalobce snížení výměry trestu s odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. I tento návrh zůstal nevyslyšen.
7. Správní orgány pak zatížily proces dalšími vadami, které měly vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný sice potvrdil rozhodnutí o pokutě, ale zároveň změnil způsob úhrady, neboť do výrokové části svého rozhodnutí uvedl, že žalobce je povinen uloženou pokutu ve výši 60 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč (celkem 61 000 Kč) uhradit na účet žalovaného. Tím žalovaný *de facto* vytvořil druhý exekuční titul pro tutéž povinnost. Dále žalovaný opětovně odmítl provést ústní jednání, ačkoliv o to žalobce žádal. A konečně žalobce namítá, že v průběhu celého řízení se setkával s různými nestandardními postupy a selektivním hodnocením důkazů.
8. Nezruší-li soud napadené rozhodnutí, navrhl žalobce moderaci uložené pokuty.

III. Argumentace žalovaného

9. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout a argumentuje podrobně ke každému žalobnímu bodu. Na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť žádná ze stran jednání nepožadovala.
11. Žaloba je důvodná.

Skutková zjištění

12. Soud nejprve stručně nastíní skutkový stav, jak vyplynul z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu (v němž soud ověřoval skutečnosti, které byly podle žalobce sporné), a to jen v rozsahu potřebném pro následné právní posouzení věci.
13. Celá věc začala kontrolou dodržování povinností při uvádění vinařských produktů na trh v žalobcově provozovně na adrese Třída Maršála Malinovského v Uherském Hradišti ve dnech 5. 2. 2019 a 10. 4. 2019. Obě strany se shodují, že nešlo o prodejnu vína, nýbrž o neprodejní sklad. K provedeným kontrolám se vážou mnohé doklady obsažené ve správním spise – fotodokumentace, záznamy o odběru vzorků, protokoly o zkouškách apod. Při tom prvostupňový kontrolní orgán zjistil, že žalobce uváděl v období od 12. 9. 2018 minimálně do 5. 2. 2019 do oběhu celkem 7 druhů vín, která nebyla řádně

označena. Při kontrole ovšem sám inspektorát objevil pouze dva špatně označené druhy vína, na zbylých pět jej upozornil sám žalobce. Konkrétně šlo o následující chybějící údaje a jejich kvalifikaci.

14. Chyběl údaj o provenienci, tedy o zeměpisném původu vína, jak to požaduje čl. 119 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013. Vína obsahovala tento geografický údaj: „*Nitranská vinařská oblast*“. Nebylo uvedeno, že jde o Slovensko.
15. Dále absentoval údaj o členském státu, kde se nachází provozovna nebo ústředí stáčírny. Ten vyžaduje čl. 46 odst. 1 písm. f) a čl. 46 odst. 2 nařízení Komise (EU) č. 2019/33. Všechna vína obsahovala označení, že stáčírnou je společnost K&L Real Krakovany spol., s r. o., sídlem Staničná 1, 821 04 Bratislava. Chyběl ovšem údaj o státu, kde se stáčírna nachází – opět Slovensko.
16. A konečně žalobce na etiketách neoprávněně používal tradiční výraz „jakostní odrůdové víno“, který lze používat jen pro vína z České republiky. Žalobcovo víno pochází ze Slovenska, a tam bylo certifikováno jako „akostné vino“ Ústředním kontrolním a skúšobným ústavom poľnohospodárskym v Bratislavě.
17. Původně posoudil inspektorát v Brně výše popsané žalobcovo jednání jako jeden přestupek a uložil mu za něj příkazem pokutu ve výši 100 000 Kč. Žalobce podal proti příkazu odpor a inspektorát pokutu snížil na 60 000 Kč (rozhodnutí ze dne 26. 9. 2019, čj. SZPI/BS774/22/2019). Žalovaný však toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil brněnskému inspektorátu k novému řízení. Primárně proto, že podle žalovaného představují výše popsaná pochybení tři přestupky spáchané v souběhu. Výsledkem nového řízení bylo rozhodnutí, jímž brněnský inspektorát opět uložil žalobci pokutu ve stejné výši. To potvrdil žalovaný nyní napadeným rozhodnutím.

Právní úprava

18. Podle § 39 odst. 2 písm. bb) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako výrobce, příjemce nebo osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí přestupku tím, že poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.
19. Článek 119 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 upravuje označování vína uváděného na trh v Unii a jedním z těchto údajů je podle písmene d) provenience.
20. Článek 46 nařízení Komise (EU) č. 2019/33 upravuje údaje o stáčírně, výrobci, dovozci a prodejci vinařských výrobků. Podle odst. 1 písm. f) citovaného nařízení se adresou rozumí údaj o obci a členském státu nebo třetí zemi, kde se nachází provozovna nebo ústředí stáčírny, výrobce, prodejce nebo dovozce.
21. Podle § 39 odst. 2 písm. t) zákona o vinohradnictví a vinařství se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako výrobce, příjemce nebo osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí přestupku tím, že uvede do oběhu produkt v rozporu mj. s § 27 odst. 4 písm. b) bodu 7 zákona o vinohradnictví a vinařství. Podle něj je zakázáno uvádět do oběhu produkt, který je falšovaný.

Jednočinný souběh a žalobcův přestupek

22. V této námitce jde o to, zda se žalobce špatným označením vína dopustil dvou, nebo tří přestupků. Chybějící údaj o provenienci a údaj o státu, kde se nachází stáčírna, totiž

naplňují skutkovou podstatu téhož přestupku podle českého práva. Jde o § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství, který zní: „*Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako výrobce, příjemce nebo osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí přestupku dále tím, že poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.*“ Podle žalovaného šlo o dva přestupky, k nimž pak přistoupil třetí přestupek špatného použití názvu „jakostní odrůdové víno“. Z napadeného rozhodnutí (str. 43) nadto vyplývá, že podle žalovaného se žalobce těchto přestupků dopustil ve vícečinném souběhu.

23. V první řadě musí soud odmítnout možnost, že by se v daném případě mohlo jednat o vícečinný souběh. To je již na první pohled nesmysl. Žalobce sice opomněl uvést na etiketách svých vín několik různých údajů, avšak jednalo se o jeden skutek. Údaje totiž chyběly vždy na jedné a téže etiketě vína, kterou si žalobce nechal vyrobit u svého dodavatele. Jednota daného jednání, jak časová tak i skutková, je tu zjevná. Jde tedy o jednočinný souběh a diskutovat lze jedině o tom, zda se svou povahou jedná o souběh stejnorodý či různorodý. Ostatně, kdyby šlo skutečně o souběh vícečinný, postrádala by smyslu obsáhlá argumentace žalovaného v napadeném rozhodnutí, kde vysvětluje, proč jde svou povahou o souběh různorodý. U vícečinného souběhu by totiž nevznikala žádná pochybnost o tom, že se jedná o více přestupků.
24. Podle krajského soudu by se v případě prvních dvou přestupků (porušení práva EU) mohlo jednat nanejvýš o souběh stejnorodý. Vyjít je třeba z toho, že sporná skutková podstata je tzv. odkazující, tedy sama nepopisuje znaky přestupku jako takového. Jde o blanketní normu, která odkazuje na jiné právní předpisy. Tuto okolnost akcentoval i žalovaný a pochopitelně má pravdu v tom, že přestupek podle § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství je vymezen obecně sběrnou skutkovou podstatou. U takových skutkových podstat musí odsuzující výrok obsahovat identifikaci všech právních předpisů, které přestupce porušil. Podrobněji se k takové skutkové podstatě vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 31. 10. 2017, čj. 4 As 165/2016-46. Rozšířený senát tam uvedl, že ve výroku musí správní orgán uvést všechna ustanovení, která zakládají porušenou právní normu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu též uvedl, a to je důležité, že „*podstatou odkazujícího ustanovení je to, že kompletní (plnohodnotná) norma je obsažena ve vícero ustanoveních jednoho nebo více právních předpisů.*“ Vymezení skutkové podstaty přestupku tedy může odkazovat na povinnosti zakotvené v různých právních předpisech, ovšem stále jde o jednu skutkovou podstatu.
25. Skutkovou podstatu přestupku podle § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství lze tedy vyjádřit tak, že přestupku se dopustí právnícká nebo podnikající fyzická osoba (jako výrobce, příjemce nebo osoba uvádějící produkt do oběhu), která poruší povinnost nebo povinnosti pro ni vyplývající z předpisů Evropské unie upravujících oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty. Jinými slovy řečeno, není podle krajského soudu namístě dělat automaticky rovnítko mezi počtem porušených předpisů Evropské unie a počtem přestupků. Daná skutková podstata odkazuje na relativně homogenní skupinu předpisů Evropské unie, která upravuje konkrétně určenou oblast. Stanoví povinnosti pro výrobce vína a další osoby. Žalobce, který uvádí víno na trh v Evropské unii, se musí touto skupinou předpisů Evropské unie řídit.
26. Jak už soud vysvětlil výše, žalobcovo jednání představuje jeden skutek – na stejné šarži vína a na totožných etiketách neuvedl dva údaje, které upravují různé předpisy Evropské unie. Při rozlišování, zda jde o dva přestupky nebo ne, používá žalovaný jednoduchý argument.

Žalobce porušil dvě různá nařízení EU. Podle krajského soudu to však jako zdůvodnění nestačí. Počet přestupků by pak byl závislý jen na tom, jakou legislativní techniku unijní zákonodárce zvolí. Pokud by každý povinný údaj upravovalo jiné nařízení, žalobce by se jedním skutkem dopustil například dvaceti přestupků, byť jeho jednání by spočívalo v totéž – víno špatně označil. Naopak pokud by Evropská unie konsolidovala všechny předpisy do jednoho nařízení, dopustil by se tím žalobce jen jednoho přestupku. Přísnost postihu by tak ve výkladu žalovaného skutečně závisela jen na tom, jak jsou jednotlivé povinnosti „rozesety“ v předpisech Evropské unie.

27. Mohlo by se na první pohled zdát, že důvodem k „rozdělení“ žalobcova skutku na dva různorodé přestupky by v tomto případě mohl být fakt, že porušil odlišné evropské předpisy chránící jiné objekty. Pak by bylo možné argumentovat tím, že porušení různých předpisů mělo různé následky a je tedy namístě připustit, že šlo o souběh různorodý, a tedy o samostatné přestupky, byť pod stejnou skutkovou podstatou. O to se snažil žalovaný. Ani tudy však cesta nevede. Nařízení č. 1308/2013 představuje komplexní úpravu, jejímž cílem je mimo jiné snaha harmonizovat trh se zemědělskými produkty. Konkrétně v bodu 72 poukazuje na zájem spotřebitelů obdržet přiměřené a transparentní informace o produktech tak, aby bylo možné určit místo původu produktů. V předchozím bodu 71 nařízení vyzdvihuje cíl, aby se na evropský trh dostávaly produkty standardizovaného označování. Nařízení č. 2019/33 je pak prováděcí nařízení Komise, jímž se doplňuje a konkretizuje právě nařízení č. 1308/2013. Oba předpisy tedy sledují a rozvíjejí jeden a týž účel a chrání tak totožný objekt. Konec konců, na srozumitelné a jednotné označování (nejen) produktů z vína apeluje i nařízení č. 2019/33.
28. V daném případě by se tedy teoreticky mohlo jednat o jednočinný souběh stejnorodý. A žalobce má pravdu v tom, že podle doktríny trestního práva se takovýto souběh v praxi nepoužívá (srov. např. Jelínek, J. a kol.: *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část.* 6. vydání. Praha: Leges, 2017, 976 s., str. 338). Namísto toho se užije postih za jeden trestný čin v kvalifikované skutkové podstatě nebo s přitěžujícími okolnostmi (např. zabití více osob výbuchem nastražené bomby bude jeden zločin vraždy, ovšem s kvalifikovanou skutkovou podstatou spočívající v tom, že byl spáchán na dvou nebo více osobách).
29. Žalovaný ve vyjádření k žalobě upozornil, že spáchání více přestupků by musel jako přitěžující okolnost zohlednit i v případě, že by se žalobce dopustil „jen“ dvou, a nikoliv tří přestupků. Zároveň krajský soud připouští, že porušil-li žalobce jedním jednáním několik nařízení Evropské unie, bylo jeho jednání jistě tím závažnější. To, že žalobce opomněl uvést údaj „Slovensko“ ve dvou různých souvislostech (původ vína a místo stáčení), mohl proto žalovaný zohlednit v rámci závažnosti daného přestupku při trestání. Nelze tedy vyloučit, že ve výsledku by žalovaný uložil žalobci úplně stejnou pokutu, jako to nyní učinil. Žalobce by tak dosáhl Pyrrhova vítězství.
30. Přesto je podle krajského soudu nutné zrušit napadené rozhodnutí a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Otázka, kolik přestupků žalobce spáchal a o jaké přestupky šlo, není otázkou čistě formální. Správné vymezení skutku ve výroku je nezbytnou náležitostí každého přestupkového rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS). Pochybení žalovaného, který mylně vyhodnotil žalobcovo jednání jako tři samostatné přestupky, se navíc v tomto případě projevilo ve výši pokuty prostřednictvím přitěžující okolnosti. O tom, jaký dopad na výši pokuty by měla mít změna náhledu na počet spáchaných

přestupků, nemůže krajský soud spekulovat a zakládat na tom posouzení důvodnosti žaloby. Tuto úvahu musí v první řadě učinit přezkoumatelným způsobem žalovaný.

Materiální znak a společenská škodlivost

31. Za pravdu musel dát krajský soud žalobci i v další otázce, totiž společenské škodlivosti přestupku. S tou se sice žalovaný vypořádal (srov. str. 14, 16, 22-23 a 36-38 napadeného rozhodnutí), avšak neúplně. Podařilo se mu odůvodnit, proč je lichá žalobcova argumentace, že víno bylo umístěno v neprodejním skladu a nemohlo tak dojít ke klamání spotřebitele. Žalovaný srozumitelně vysvětlil, že žalobce víno nabyl a skladoval za účelem jeho dalšího prodeje, což již samo o sobě postačuje k závěru, že je „uváděl na trh“ (k tomu viz též následující část rozsudku). Chybně označeno bylo celkem 18 000 lahví vína. Navíc žalobce téměř 4 000 lahví prodal svým odběratelům, byť ne přímo konečnému spotřebiteli. Rozhodně se nemůže „schovávat“ za povinnost svých odběratelů, aby také oni zkontrolovali etikety a zajistili jejich soulad s právní úpravou. Žalobcovo vlastní opomenutí tak skutečně mohlo, byť třeba jen potenciálně, ohrozit řádnou informovanost celé řady spotřebitelů o tom, jaký výrobek si vlastně kupují.
32. Krajský soud tudíž nechce žalobcova opomenutí nijak zlehčovat. Správné označení výrobků (v tomto případě alkoholických) je samozřejmě klíčové pro úplné informování o vlastnostech daného produktu. A jistě je způsobilé ovlivnit chování kupujících. Rozhodně tedy krajský soud souhlasí se žalovaným v tom, že materiální znak tu přítomen byl, a to v dostatečné míře, aby žalobcovo jednání bylo možné považovat za přestupek. Otázkou však zůstává konkrétní míra jeho závažnosti, která by mohla mít dopad na uloženou pokutu. Na škodlivost přestupku má totiž podle krajského soudu vliv i povaha chybějících, resp. chybně uvedených údajů, a to zejména v kontextu ostatních informací, jež byly na etiketě uvedeny.
33. Pokud jde o chybějící údaj „Slovensko“, podle krajského soudu měl žalovaný zohlednit zjevný fakt, že žalobcovým cílem nebylo tuto informaci utajit či skrýt. O provenienci a stáčírně uvedl totiž na etiketě poměrně podrobné údaje – u stáčírny označil ulici a město, kde se nachází (Bratislava), v případě původu vína vinařskou oblast (Nitranská). Chybějící název státu je evidentně jen výsledkem žalobcovy nedůslednosti, a nikoliv záměrem zatajit tuto informaci zákazníkovi. Konec konců, každému spotřebiteli v České republice musí být zřejmé, že jde o Slovensko. To, že Bratislava je jeho hlavním městem, se učí už na základních školách v zeměpisu, a to, že Nitranské knížectví bylo jedním z prvních státních útvarů na území Slovenska, pak v dějepisu. Jde tedy o tak triviální znalost, že ji lze předpokládat dokonce i u dětí. Podle krajského soudu to podstatně snižuje závažnost posuzovaného jednání a žalovaný k tomu opomněl přihlídnout.
34. V zájmu objektivity svého posouzení musí ovšem krajský soud podotknout, že podobně nedůsledný – ovšem v opačném směru – byl žalovaný i u druhého přestupku, tedy uvedení výrazu „jakostní odrůdové víno“. Zde nevyvrátil žalobcovu obranu, že se pouze pro větší srozumitelnost pokusil přeložit výraz „akostné víno“ do češtiny. Přitom ale již na první pohled je zřejmé, že žalobce navíc doplnil slovo „odrůdové“. A již při zběžném porovnání českých a slovenských právních předpisů by žalovanému muselo být zřejmé, že toto dotvoření musel žalobce provést ze své vůle a s plným vědomím toho, co činí. Slovensko totiž svá *akostná vína* na odrůdová a známková vůbec nerozlišuje. V tom je česká úprava svébytná. Navíc, jakkoliv byly Česko a Slovensko v minulosti jediným státem, jejich požadavky na jakostní víno nejsou zcela totožné. V něčem jsou přísnější ty slovenské (např.

cukernatost hroznů) v něčem zase ty české (např. se podle nich musí výroba vína uskutečnit přímo v oblasti sběru hroznů). Zde tedy byl použitý údaj způsobilý spotřebitele fakticky klamat a žalobce jej evidentně užil zcela vědomě, což škodlivost jeho jednání naopak zvyšuje.

35. Suma sumárum, ani zde nelze vyloučit, že i při důkladném zvážení všech výše uvedených opomenutých skutečností, jež ovlivňují závažnost žalobcova jednání, by žalovaný dospěl ke stejné výši pokuty. Ani zde ale takové úvahy nemůže za žalovaného činit krajský soud. Proto i z tohoto důvodu musel rozhodnutí zrušit a věc žalovanému vrátit k doplnění chybějících úvah.

Evropské právo

36. Naopak v případě výkladu evropského práva nemá žalobce pravdu. Svou argumentaci vystavěl pouze na odlišnosti jazykových verzí českého a anglického, potažmo francouzského překladu. V čl. 119 nařízení č. 1308/2013 mluví česká verze nařízení o výrobcích, které jsou uváděny na trh v Unii. Podle žalobce tento překlad neodpovídá anglické verzi „marketed“ a francouzské verzi „commercialisés“, které žalobce vykládá jako prodávat či nabízet k prodeji. Česká verze nařízení je podle žalobce nepřesná a rozšiřuje tam upravené povinnosti i na další osoby. Pokud by se aplikovala anglická verze, žalobce by článek 119 nařízení č. 1308/2013 neporušil, neboť zboží v obchodě k prodeji nenabízel.
37. Žalobce vychází z chybné premisy, že nějaká jazyková verze nařízení má přednost před verzí českou, která je jen vadným překladem. O rovnocennosti jazykových verzí předpisů Evropské unie mluví Soudní dvůr Evropské unie v rozhodnutí o předběžné otázce ve věci C-287/17, *Česká pojišťovna v. WCZ, spol., s r. o.*, a uvádí, že „*formulace použitá v jedné z jazykových verzí ustanovení unijního práva nemůže sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí nemůže být přiznána přednost před jinými jazykovými verzemi.*“ Jde o konstantní názor v judikatuře Soudního dvora (srov. dále též rozsudky Soudního dvora ze dne 6. 6. 2018, *Tarragó da Silveira*, C-250/17, ze dne 28. 7. 2016, *JV*, C-294/16, ze dne 29. 4. 2015, *Geoffrey Léger*, C-528/13). Soudní dvůr v téže věci akcentoval, že ustanovení unijního práva musí být vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech jazycích Evropské unie.
38. Při výkladu čl. 119 nařízení č. 1308/2013 musí krajský soud předně uvést, že v napadeném rozhodnutí (srov. str. 14-17) žalovaný podrobně argumentuje účelem daného článku, srovnává několik jiných překladů daného nařízení a vyvrací žalobcovu námitku. Žalobce tu od počátku tahá za kratší konec a jeho argumentace stojí pouze na srovnání jazykových verzí a vlastním překladu cizojazyčných slov.
39. Článek 119 nařízení č. 1308/2013 patří do oddílu 3, nazvaného *označování a obchodní úprava v odvětví vína*, v druhé hlavě *pravidla týkající se uvádění na trh a organizací producentů* a v první kapitole druhé hlavy *pravidla týkající se uvádění na trh*. Nařízení neříká, co se myslí uváděním na trh. Přitom ale, jak je zřejmé z citovaných názvů částí daného nařízení, s uváděním na trh pracuje celé nařízení. Nejde o výraz použitý jen v článku 119. V preambuli nařízení se o uvádění na trh mluví několikrát. Například v bodu 64 se uvádí, že použití norem pro uvádění zemědělských produktů na trh může přispět ke zlepšení hospodářských podmínek produkce a uvádění na trh a k jakosti těchto produktů. V bodě 70 zase nařízení uvádí, že je upravená oblast dynamická a na Komisi se mají přenést pravomoci k přijímání obchodních norem ve všech stádiích uvádění na trh. O různých fázích uvádění na trh mluví i bod 79. V bodu 136 zase nařízení mluví

o pravomocích Komise k přijímání opatření ve fázích produkce, zpracování a uvádění na trh.

40. Za této situace tak podle krajského soudu nemůže v žádném případě obstát závěr, že uváděním na trh se tu myslí jen nabízení zboží v obchodě. Citované nařízení nesměřuje na regulaci prodeje produktů v obchodech. Smyslem nařízení je unifikovat různé podmínky, za kterých se regulované produkty dostávají na evropský trh. Žalobce se snaží regulaci vztáhnout jen na poslední článek v pomyslném řetězci – prodej spotřebiteli. Jak je ovšem zřejmé z předchozího odstavce, nařízení počítá s tím, že uvádění produktů na trh má několik fází – nikoliv jen prodej v obchodě. Zároveň krajský soud nevidí žádný racionální důvod, proč by článek 119 měl upravovat jen prodej v obchodě. Kromě toho, že by to žalobci v této kauze pomohlo, tu totiž žádný jiný racionální důvod není. Nařízením chce Evropská unie u vyjmenovaných produktů, které se dostávají na evropský trh, zakotvit standardy. Bylo by iracionální, kdyby tyto standardy měly platit jen pro produkty v obchodech a ne pro jiné způsoby prodeje vína. Žalobce sice víno spotřebitelům neprodával v kamenné prodejně, ale zjevně jej uváděl do oběhu na trh v Unii prodejem jiným subjektům.
41. Žalovaný pak správně poukázal na slovenskou, polskou, slovinskou a chorvatskou jazykovou verzi nařízení č. 1308/2013, které užívaným pojmoslovím odpovídají české. Žalobcem namítaná anglická verze používá výraz *marketed*. Jak ale správně zmínil žalovaný, tento výraz lze stejně tak dobře přeložit jako obchodován. Mezi překlady anglického slova *market*, které je v základu slova *marketed*, patří obchod nebo trh. Výraz *marketed* lze též přeložit jako obchodován nebo uvádění na trh. Podle krajského soudu tu tak ani není rozpor v jazykových verzích nařízení. Jemným jazykovým rozdílem nelze přikládat tak velký význam. Na některých místech nařízení jdou žalobcovy srovnávací snahy dokonce proti jeho argumentaci. Výraz *marketed* překládá žalobce jako obchodován nebo prodáván. Článek 76 odst. 1 nařízení č. 1308/2013 mluví v české verzi o prodeji ovoce a zeleniny přímo spotřebiteli a používá *sold to the consumer*, nikoliv *marketed*. Obdobně v článku 76 odst. 3 nařízení č. 1308/2013 se v české verzi mluví o tom, že držitel produktů odvětví ovoce a zeleniny může produkty jakýmkoliv jiným způsobem uvádět na trh v rámci Unie. Anglický překlad pak zní *market them in any manner within the Union*. Tedy uvádět na trh tu je přeloženo jako *market*. Žalobcovy snahy zpochybnit jazykové znění nařízení jsou tak zcela nedůvodné.
42. Je nutno odmítnout úvahu žalobce, že výrok napadeného rozhodnutí je v rozporu s právem Evropské unie a též s čl. 10a Ústavy České republiky. Tento údajný rozpor, jak jej vidí žalobce, totiž není mezi domácím právem o vinohradnictví a vinařství a nařízením č. 1308/2013, ale mezi českou a anglickou verzí citovaného nařízení. Takový „konflikt“ neposkytuje prostor pro uplatnění zásady přednosti evropského práva. Musel by tu být rozpor mezi českým a evropským právem. Ani odchylky v jazykových verzích evropských norem však nelze řešit zásadou přednosti, protože jazykové verze jsou si rovnocenné a žádná nemá přednost před jinou (viz výše citovaná judikatura Soudního dvora).
43. Žalobce *in eventum* soudu navrhoval, aby k vyjasnění výkladu čl. 119 nařízení č. 1308/2013 položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie. K takovému postupu však krajský soud neviděl důvod. Pokud by byl výklad evropského práva sporný a existovalo by několik konkurenčních řešení, snad by podání předběžné otázky bylo na místě. Tak tomu ale není. Žalobcův výklad je účelový a jen poukazuje na drobné rozdíly v jazykových verzích. Naproti tomu pro výklad žalovaného (a krajského soudu) svědčí text, smysl a účel

posuzovaného nařízení. Krajský soud neměl pochyb o výkladu nařízení č. 1308/2013, proto předběžnou otázku Soudnímu dvoru nepoložil.

Uložený trest

44. S ohledem na rušící výrok tohoto rozsudku bude trest předmětem dalšího posuzování. Je tak nadbytečné, aby krajský soud hodnotil konkrétní výši pokuty. S přihlédnutím k procesní ekonomii však považuje krajský soud za důležité vyjádřit se k některým námitkám, které s pokutou souvisí.
45. Za prvé, institut upuštění od potrestání není nárokový. Podle § 43 přestupkového zákona může správní orgán upustit od uložení správního trestu dle své úvahy. Jde o možnost, nikoliv povinnost. Žalobce k tomu může dát svým návrhem pouze podnět, což také udělal. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 12. 2020, čj. 7 Afs 112/2019-35 uvedl, že „*za situace, kdy se žalobce v průběhu správního řízení výslovně dovolával postupu podle § 43 odst. 2 zákona o přestupcích a uváděl řadu okolností, pro které bylo podle jeho názoru na místě upustit od potrestání, bylo povinností správních orgánů se těmito tvrzenými okolnostmi zabývat a zvážit možnost aplikace § 43 odst. 2 zákona o přestupcích.*“ Správní orgán tedy nemůže ignorovat žádost přestupce, který navrhuje upustit od uložení trestu. Zvláště, pokud uvádí okolnosti, které upuštění od trestu odůvodňují. Žalobce svou žádost v tomto případě odůvodnil nízkou škodlivostí přestupku pro společnost. Žalovaný se s tím vypořádal na straně 40 napadeného rozhodnutí. Nutno říci, že vyjádření žalovaného je velmi strohé – od trestu neupustil proto, že jsou přestupky závažné a projednání věci nepostačuje k žalobcově nápravě. Lze si jistě představit i podrobnější odůvodnění. Nicméně pokud by se žalovaný důkladně vypořádal s materiálním znakem přestupku již u právní kvalifikace žalobcova jednání (kde žalobce taktéž nízkou společenskou škodlivost svého jednání namítal), pak by bylo pochopitelně nadbytečné tyto úvahy opakovat nebo jinak formulovat u upuštění od pokuty. Postačilo by na ně odkázat.
46. V této souvislosti žalobce také namítal, že žalovaný ignoroval možnost upuštění od trestu podle § 17i odst. 2 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích. Podle zákona o potravinách však žalovaný vůbec nepostupoval. Možnost upustit od trestu podle citovaného ustanovení je dána pouze u přestupků projednávaných podle zákona o potravinách. Jde o speciální ustanovení vůči obecné úpravě v přestupkovém zákoně.
47. Za druhé, není důvodná námitka o nezohlednění polehčujících okolností. To, že žalovaný nesprávně zohlednil tři přestupky jako přitěžující okolnost, krajský soud už výše řešil. Dále podle žalobce opomněl žalovaný tyto polehčující okolnosti: nižší škoda, odstranění škodlivých následků, nápomoc při objasňování a upřímná lítost. Z napadeného rozhodnutí však jednoznačně vyplývá, že odstranění škodlivých následků a nápomoc při objasňování žalovaný zohlednil. Na straně 38 napadeného rozhodnutí žalovaný hodnotil ve prospěch žalobce, že zatímco inspektorát svou činností přišel na dva druhy špatně označeného vína, ostatní druhy nahlásil sám žalobce (nápomoc při objasňování). A z téže strany napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný hodnotil v žalobcův prospěch i jeho aktivitu v podobě přeznačování vín (odstranění škodlivého následku).
48. Pokud jde o polehčující okolnost spočívající ve způsobení nižší škody, není tu uplatnitelná. Tato okolnost vyjadřuje, že pachatel se svým jednáním ocitá na samé spodní hranici toho, co se ještě za přestupek považuje. Typicky se uplatní u přestupků proti majetku, k jejichž spáchání musí pachatel překročit určitou výši peněžité škody či jinak kvantifikovatelného následku. A v případech, kdy tuto hranici překročí jen minimálně, to lze zohlednit jako

polehčující okolnost. V žalobcově případě žádná vyčíslitelná škoda nevznikla, ostatně není ani součástí znaku skutkové podstaty. Pochybení spočívá v tom, že žalobce nesplnil určitou povinnost při označování vína. Přitom na etiketě neuvedl či chybně uvedl hned několik různých údajů, a zároveň těmito etiketami označil 18 000 lahví. Rozhodně tedy nešlo o žádné drobné pochybení, jež by právem chráněný zájem ohrozilo jen v minimální míře.

49. Podle žalobce měl žalovaný dále zohlednit, že žalobce svého jednání upřímně litoval. Žalobce ovšem nevysvětlil, jak se jeho upřímná lítost projevovala. Zdá se, že žalobce chce zohlednit své chování v průběhu správního řízení a zejména po kontrole, kdy po odhalení ze strany inspektorátu žalobce sám přiznal další druhy vína, jejichž etikety byly nesprávné, a začal s jejich výměnou. Žalobcův aktivní přístup však žalovaný už jednou zohlednil v jeho prospěch (viz výše). Aktivní změna etiket je sice chvályhodná, nicméně vyvolaná především nynějším řízením a kontrolními zjištěními, nikoliv z žalobcovy vlastní iniciativy. Žalobce tak chce dvakrát zohlednit, že se žalovaným spolupracoval a aktivně se jal odstraňovat negativní následek svého jednání. Na okraj musí krajský soud dodat, že o upřímné lítosti žalobce neschází jeho argumenty, že své jednání nepovažuje za přestupek, je zcela marginální a nemělo by se trestat.
50. Za třetí, žalobce v řízení namítal rozpor s předchozí praxí žalovaného. Poukazoval na tři rozhodnutí žalovaného s nižšími pokutami. Konkrétně mělo jít o pokuty 50 000 Kč (potraviny se zatuchlým/kalným sedimentem), 12 000 Kč (myší trus a zbytky potravin v regálech) a 40 000 Kč (potraviny nevyhověly nutričním parametrům a obsahovaly nesprávný údaj). Je notorií, že předchozí správní praxe správní orgán zavazuje a pokud se od ní odchýlí, má své rozhodnutí řádně odůvodnit. Zásadu legitimního očekávání ostatně upravuje § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle nějž správní orgán dbá na to, aby skutkově podobné nebo shodné případy rozhodoval bez důvodných rozdílů. Zároveň ale tuto zásadu nelze vykládat tak, že je správní orgán povinen odůvodnit byť sebemenší odchylku. Tato zásada nesměřuje na to, že správní orgán musí v podobných případech ukládat totožnou sankci a používat stejné odůvodnění. V tomto případě mohl žalovaný uložit pokutu ve výši 50 mil. Kč, což je horní hranice pokuty u přestupku podle § 39 odst. 2 písm. t) zákona o vinohradnictví a vinařství. Pokuta 60 000 Kč se nachází ve výši 0,12 % z možné sazby pokuty a všechny žalobcem srovnávané pokuty nedosahují ani jednoho procenta – pohybují se v promilích horní hranice ukládané pokuty. Žalovaný musí mít při ukládání správního trestu určitou volnost v rámci stanovené sankční sazby. Nelze mu vyčítat, že měl namísto pokuty ve výši 0,12 % uložit pokutu například ve výši 0,10 %. Jde o tak marginální rozdíly, že se o odchýlení od zavedené správní praxe rozhodně nejedná.
51. Za čtvrté, podle krajského soudu nebylo správní řízení natolik excesivně dlouhé, aby žalovaný jeho délku musel zohlednit snížením trestu. Brněnský inspektorát kontroloval žalobce v únoru a dubnu 2019. První rozhodnutí inspektorátu ze září 2019 zrušil v lednu 2020 žalovaný, druhé rozhodnutí inspektorátu z června 2021 pak žalovaný v březnu 2022 potvrdil. Řízení před správními orgány trvalo celkem tři roky, což – s ohledem na složitost věci, šíři žalobcových argumentů a využití opravných prostředků – není nepřiměřeně dlouhá doba. Žalobce odkazuje na šedesátidenní lhůtu v § 94 přestupkového zákona. Nicméně při jejím překročení měl požadovat vydání opatření proti nečinnosti a případně podat žalobu na ochranu před nečinností. Nic z toho žalobce nevyužil. Jak krajský soud zjistil ze spisu, v řízení probíhala intenzivní komunikace mezi správními orgány a žalobcem. Krajský soud neshledal, že by byl žalovaný nečinný a řízení tím prodlužoval do té míry, že by se plynutím času ztrácel či oslaboval smysl uloženého trestu.

Ostatní námitky

52. Žalobce uvádí, že opětovně žádal o nařízení ústního jednání, čemuž inspektorát nevyhověl. Jak ostatně žalovaný sám uváděl, ústní jednání v řízení o přestupcích koncipuje stávající právní úprava jako fakultativní (srov. BOHADLO, David, Jan BROŽ, Stanislav KADEČKA, Petr PRŮCHA, Filip RIGEL a Vít ŠŤASTNÝ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2023-9-11]. ASPI_ID KO250_2016CZ). Přestupkový zákon v § 80 odst. 1 uvádí, že správní orgán může ústní jednání nařídit. Podle § 80 odst. 2 téhož zákona sice může obviněný požádat o nařízení ústního jednání, taková žádost ale nezakládá nárok na to, aby se ústní jednání konalo. Jen znamená, že správní orgán má takovou žádost posoudit a buď nařídit ústní jednání, nebo usnesením takový návrh zamítnout. Kritériem pro posouzení tohoto návrhu je, zda je nařízení ústního jednání nezbytné k uplatnění práv obviněného z přestupku a bude záviset na okolnostech konkrétní věci.
53. Žalobcovy prosby o nařízení ústního jednání žalovaný vypořádal. Například v usnesení ze dne 1. 11. 2021 (na č. l. 58 správního spisu) žalovaný uvedl, že má o věci dostatečně jasný obraz. Na podklady a vyjádření mohl žalobce vždy reagovat a ve spise jsou obsaženy veškeré důkazy. Navíc žalovaný zdůraznil, že ve správním řízení žalobce konkrétně nevysvětlil, proč o nařízení ústního jednání usiluje a pro uplatnění jakých práv je to důležité. A žalobce se ani nyní nezmínil, jaká práva chtěl při ústním jednání uplatňovat. V řízení se žalovaný opíral výhradně o listinné důkazy, k nimž se žalobce mohl vyjádřit. Proto je tato námitka nedůvodná.
54. Žalovaný dále jediným výrokem zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí o pokutě. Pak ve výrokové části uvedl, že uloženou pokutu a náklady řízení, tedy celkem 61 000 Kč, má žalobce uhradit na účet žalovaného ve lhůtě třiceti dnů. Tím podle žalobce vznikl druhý exekuční titul na tutéž povinnost.
55. Není tomu tak. Podle § 68 odst. 2 správního řádu obsahuje výroková část též údaje potřebné k řádnému splnění ukládané povinnosti. Podle doktríny je totiž nutno rozlišovat výrok a výrokovou část (srov. Průcha, Petr Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou [Systém ASPI]. Nakladatelství Leges [cit. 2023-9-21]. ASPI_ID KO500I2004CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.). Výroková část rozhodnutí tedy obsahuje nejen výrok (v tomto případě zamítnutí odvolání a potvrzení prvostupňového rozhodnutí), ale i další údaje (na jaký účet má žalobce pokutu zaplatit). Napadené rozhodnutí má pouze jeden výrok a žádnou povinnost žalobci nestanoví. Věta o zaplacení pokuty, tedy kdy a kam, pouze doplňuje výrok o uložení trestu z rozhodnutí o pokutě. Ano, nachází se ve výrokové části napadeného rozhodnutí, ale ne ve výroku samotném. Žalovaný tak žalobci žádnou další exekuvatelnou povinnost neuložil.
56. Žalobce ještě namítal nezákonné provedení důkazů a zvláštní procesní postupy. Námitku o důkazech uvedl slovy, že žalovaný nezákonně provedl žalobcem navržené důkazy. Zřejmě tím myslel, že žalovaný tyto důkazy neprovedl. Nic dalšího k tomu ale nedodal. Na jiném místě žaloby pak pouze uváděl, že žalovaný si vybíral důkazy tendenčně a důkazy v žalobcův prospěch ignoroval. Ani zde ovšem soudu nevysvětlil, co chtěl navrženými důkazy prokázat. Neřekl, proč jsou jeho důkazní návrhy důležité, v jakém ohledu je žalovaný vyhodnotil chybně a jakou skutečnost mohly vyvrátit nebo potvrdit, pokud by je žalovaný provedl. Takové obecné námitky nemají šanci na úspěch, neboť soud není povinen, a to ani za pomoci správního spisu, domýšlet žalobní námitky za žalobce.

57. Soud tak pouze uvádí, že s důkazy vyjmenovanými v žalobě se žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal. Důkaz výpisem z elektronické databáze, ve které se vedou chráněné tradiční výrazy pro víno (dříve *eBacchus*, nyní *eAmbrosia*), z doby spáchání přestupku by byl nadbytečný, neboť výraz „jakostní víno odrudové“ je uveden přímo v příloze XII nařízení Komise (ES) č. 607/2009, na něž odkazuje nyní použité nařízení Komise (EU) č. 2019/33 (str. 23-24 napadeného rozhodnutí). Výslech svědka by byl nadbytečný, protože o povaze žalobcova skladu nebylo mezi žalobcem a žalovaným sporu (str. 36 napadeného rozhodnutí). Anketa k zaměnitelnosti označení vín pro běžného spotřebitele by nemohla nikterak vyvrátit fakt, že žalobce neoznačil svá vína v souladu s požadavky příslušných právních předpisů a použil pro označení vín chráněný výraz vyhrazený pro vína z České republiky, nikoliv ze Slovenska (str. 27 napadeného rozhodnutí). Protokoly o laboratorních zkouškách žalobcových vín správní orgány mezi podklady rozhodnutí zahrnuly (str. 9 napadeného rozhodnutí). Nicméně podle soudu tyto protokoly, jakkoliv vyzněly v žalobcův prospěch, nemohou prokázat nic důležitého ve vztahu k přestupku, který je žalobci kladen za vinu, neboť ten se složení vína nijak netýkal.
58. Obdobně tomu je v případě dalších údajných procesních prohřešků správních orgánů. Není příliš jasné, co žalobce myslí tím, že jej měl žalovaný vyrozumívát o konání dokazování mimo ústní jednání usnesením. Pokud tuto povinnost dovozuje z § 51 odst. 2 správního řádu, že o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, činí tak mylně. Toto ustanovení primárně míří na výslech svědka a na důkaz ohledáním, které se provádějí bezprostředně a přítomnost obviněného je proto u nich klíčová. U listin je poměrně zbytečné, aby správní orgán vyrozuměl obviněného, že si je hodlá přečíst (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2016, čj. 1 As 80/2016-30). V případě listinných podkladů je důležité, aby měl žalobce možnost se k nim vyjádřit a věděl o tom, že z nich žalovaný vychází. Takovou možnost žalobci nikdo neodejmul. V řízení na prvním stupni inspektorát v Brně dokonce žalobce o konání dokazování listinami opravdu předem vyrozuměl a jeho zástupce se jej dne 5. 8. 2019 osobně zúčastnil. V odvolacím řízení pak žalovaný vyrozuměním ze dne 27. 1. 2022 (na č. l. 60 správního spisu) zaslal žalobci listiny, které založil mezi podklady řízení, a umožnil mu se k nim ve lhůtě 10 dnů vyjádřit. To se krajskému soudu jeví jako zcela postačující.
59. Žalobce měl mít také krátké lhůty pro svá podání. Pětidenní lhůta pro vyjádření může být ovšem v některých případech dostatečná, v jiných zase excesivně krátká. Záleží to na povaze úkonu, složitosti věci a řadě dalších faktorů. Bylo na žalobci, aby soudu konkrétně vysvětlil, jaké lhůty byly takto nepřiměřeně krátké a proč. To neudělal. Soud tak jen poukazuje na to, že ke stěžejním listinám, z nichž rozhodnutí žalovaného vychází, se žalobce mohl vyjádřit už v rámci prvního prvostupňového řízení (do 12. 8. 2019), a poté znovu ve druhém prvostupňovém řízení poté, co žalovaný první rozhodnutí o přestupku zrušil. Zde dostal žalobce onu lhůtu 5 dnů, ovšem šlo o dny pracovní. Navíc důkazní situace se nijak podstatně nezměnila, mezi podklady řízení přibýly takřka výhradně procesní úkony žalobce a správních orgánů vzniklé v rámci daného správního řízení. Pokud by i přesto připadala žalobci lhůta nedostatečná, jistě mohl správní orgán požádat, aby mu ji prodloužil. To se nestalo. Krajský soud proto hodnotí i tuto námitku jako nedůvodnou, a nadto i účelovou.

V. Závěr a náklady řízení

60. Na základě výše uvedených úvah shledal soud žalobu důvodnou, proto napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrací žalovanému k dalšímu

řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Jelikož v něm bude žalovaný právním názorem krajského soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), shrnuje soud své závěry přehledně takto: Krajský soud zrušil napadené rozhodnutí ze dvou hlavních důvodů. Za prvé, žalovaný špatně vyhodnotil žalobcovu jednání jako tři přestupky, ačkoliv jde o přestupky dva. V dalším řízení tedy bude muset žalovaný změnit výrok prvostupňového rozhodnutí, právní kvalifikaci a zamyslet se, zda a jaký bude mít nová právní kvalifikace vliv na výši sankce. Za druhé, při úvahách o druhu a výši sankce bude muset žalovaný důkladněji popsat společenskou škodlivost obou přestupků a její vliv na závažnost žalobcovu jednání. Není přitom vyloučeno, aby žalovaný ponechal druh a výši uložené sankce beze změny, ovšem bude muset každopádně své rozhodnutí přesvědčivěji odůvodnit.

61. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Strana žalující měla ve věci plný úspěch, proto má vůči straně žalované právo na náhradu nákladů, které v řízení před soudem účelně vynaložila. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a v nákladech právního zastoupení v řízení před krajským soudem. Zástupkyně strany žalující učinila celkem 2 úkony právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – šlo o převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu; tento úkon je třeba uhradit bez ohledu na to, že právní zástupce zastupoval účastníka již ve správním řízení – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, čj. 1 As 21/2011-52, č. 2414/2011 Sb. NSS], a jedno podání soudu ve věci samé, tj. podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon náleží podle § 7 bodu 5 aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu odměna ve výši 3 100 Kč. Zástupci dále náleží náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za každý úkon. Nárok na náhradu DPH právní zástupce nevnesl, proto mu za jeden úkon náleží 3 400 Kč, celkem tedy za všechny úkony 6 800 Kč (2 x 3 400 Kč). Výše nákladů právního zastoupení za celé řízení tudíž činí 6 800 Kč a výše soudních poplatků 3 000 Kč. Celkem má strana žalovaná uhradit straně žalující částku 9 800 Kč.
62. Obecná třídní lhůta pro splnění povinnosti uložené soudem (§ 160 odst. 1 o. s. ř.) by pro účely úhrady nákladů soudního řízení správního nebyla přiměřená. Jednak proto, že rozsudky správních soudů nabývají právní moci již okamžikem doručení (§ 54 odst. 5 s. ř. s.), a jednak proto, že podle zkušeností správních soudů mají správní orgány problém takto krátké lhůty dodržet s ohledem na své vnitřní administrativní členění a nutnost schválit odeslání peněz příslušným vedoucím zaměstnancem. Proto ji soud prodloužil na jeden měsíc.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu